

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการดำเนินงานของศูนย์วิทยบริการ ปัญหา ความต้องการ ในการใช้ศูนย์วิทยบริการ และเปรียบเทียบการดำเนินงาน ปัญหา และความต้องการ ในการใช้ศูนย์วิทยบริการ สำหรับศูนย์วิทยบริการในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สถาบันการ อาชีวศึกษา ภาคตะวันออก 1-2 ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีระยองตรา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา จำนวน 421 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถาม มีทั้ง หหมด 3 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร เป็นแบบสอบถามการดำเนินงาน ปัญหา และความ ต้องการ ในการดำเนินงานศูนย์วิทยบริการ แบบสอบถามสำหรับอาจารย์และแบบสอบถามสำหรับ นักศึกษา เป็นแบบสอบถามการดำเนินงาน ปัญหา และความต้องการในการใช้ศูนย์วิทยบริการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า F-test

สรุปผลการวิจัย

1. การดำเนินงานของศูนย์วิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง และอาจารย์ อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ
2. ปัญหาในการใช้ศูนย์วิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และฝ นักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ได้แก่ อาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง และผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ
3. ความต้องการในการใช้ศูนย์วิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ อาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ
4. ความคิดเห็นจำแนกตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏผล ดังนี้
 - 4.1 การดำเนินงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม แก่ อาจารย์ และบุคลากรของศูนย์ รองลงมาได้แก่ กำหนดนโยบาย และหน้าที่การดำเนินงานตามโครง

สร้างของศูนย์วิทยบริการอย่างชัดเจน นโยบายการจัดระบบการให้บริการด้านสื่อสิ่งพิมพ์ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ นโยบายการจัดระบบการให้บริการด้านสื่อโสตทัศนศึกษาตามความต้องการของผู้ใช้บริการ นโยบาย ส่งเสริมและสนับสนุนจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนศึกษาที่ทันสมัย เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับ ตามลำดับ

4.2 การดำเนินงาน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย พิจารณารายข้อตามลำดับจากมากไปน้อย คือ มีการมอบหมายงาน และกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในศูนย์วิทยบริการ รองลงมาได้แก่ มีสื่อสิ่งพิมพ์ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ เช่น หนังสือ บทความทางวิชาการ หนังสือคอมพิวเตอร์ มีสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนศึกษาที่ทันสมัย เพียงพอแก่ความต้องการ มีนโยบาย และหน้าที่ การดำเนินงานตามโครงสร้างของศูนย์วิทยบริการอย่างชัดเจน มีสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนศึกษาที่ทันสมัย เพียงพอแก่ความต้องการ ตามลำดับ

4.3 การดำเนินงาน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การยืม การคืน หนังสือ สะดวกและรวดเร็ว รองลงมาได้แก่ มีการจัดเก็บสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือ ตำรา เอกสาร จัดเป็นหมวดหมู่ สะดวกแก่การค้นหา อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีการบริการการถ่ายเอกสาร สำเนาเอกสาร เย็บเล่ม มีการจัดเลขหมู่หนังสือ เครื่องช่วยค้นหา วรรณกรรมสาร บรรณานุกรม เพื่อสะดวกแก่การค้นหา มีการให้บริการสถานที่จัดกิจกรรม การประชุม การอบรม สัมมนา แก่สมาชิก มีการซ่อมแซม ดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ อยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งาน ตามลำดับ

4.4 ปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อตามลำดับจากมากไปน้อย คือ งบประมาณในการจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศนศึกษา เพียงพอกับความต้องการ รองลงมาได้แก่ การจัดบริการด้านสื่อโสตทัศนศึกษา ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ การนำเทคโนโลยีมาปรับปรุงและพัฒนาสื่อการสอน การมีส่วนร่วมในการวางแผน ของอาจารย์ และกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกันกับฝ่ายบริหาร แผนระยะสั้นและระยะยาว ในการพัฒนางานศูนย์วิทยบริการ เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิทยบริการ ตามที่ได้รับ มอบหมาย วิเคราะห์การดำเนินงานของศูนย์วิทยบริการ เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน ตามลำดับ

4.5 ปัญหาในการใช้ศูนย์วิทยบริการ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ มีจำนวนเพียงพอแก่ความต้องการ รองลงมาได้แก่ ปริมาณสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนศึกษา อย่างเพียงพอแก่ความต้องการ ศูนย์กลางการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านการ

เกษตรกร แก่นักศึกษา เกษตรกร และชุมชน ใช้งานได้สะดวก มีรายการและชื่อเรื่องของสื่อโสตฯ เพื่อความสะดวกในการใช้บริการ จำนวนของบุคลากรในการให้บริการมีเพียงพอ ตามลำดับ

4.6 ปัญหาในการใช้ศูนย์วิทยบริการ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ความสะดวก รวดเร็ว ในการยืม การคืน สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนศึกษา รองลงมาได้แก่ เวลาในการเปิดและปิดให้บริการของ ศูนย์วิทยบริการตามเวลาราชการ การให้บริการด้านการถ่ายสำเนาเอกสาร และจัดเก็บรูปเล่ม การขอใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรม ประชุม อบรม หรือสัมมนา สื่อสิ่งพิมพ์มีจำนวนเพียงพอ แก่ความต้องการ ตามลำดับ

4.7 ความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิทยบริการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายข้อตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ห้องผลิตสื่อการสอน มีวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตเพียงพอ รองลงมาได้แก่ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม มาใช้ในการพัฒนาสื่อการสอน เป็นศูนย์กลางการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร แก่นักศึกษา เกษตรกร และชุมชน จัดปริมาณ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนศึกษา อย่างเพียงพอ กับ ความต้องการ จัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม ตามลำดับ

4.8 ความต้องการในการใช้ศูนย์วิทยบริการ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อตามลำดับจากมากไปน้อย คือ วารสารวิชาการ วารสารทั่วไป นิตยสาร รองลงมาได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสืออ้างอิง มีบริการอินเทอร์เน็ต ในเวลาราชการ เครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

4.9 ความต้องการในการใช้ศูนย์วิทยบริการ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายข้อตามลำดับจากมากไปน้อย ให้มีการจัดหาวัสดุและ อุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย และเหมาะสมเพิ่มเติมอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ให้มีการ บริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นอกเวลาราชการ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ อยู่ในระดับมาก บริการ การยืม-คืน ระหว่างศูนย์วิทยบริการอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก การให้บริการด้านการถ่ายสำเนาเอกสาร สำเนาหนังสือ จัดเก็บรูปเล่ม อยู่ในระดับ ปานกลาง ให้ศูนย์วิทยบริการเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร แก่นักศึกษา เกษตรกร และชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

5. เปรียบเทียบความแตกต่าง ด้านการดำเนินงาน ด้านปัญหา และด้านความต้องการในการใช้ศูนย์วิทยบริการตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ปรากฏผลดังนี้

5.1 ด้านการดำเนินงาน ระหว่างผู้บริหารกับนักศึกษา และอาจารย์กับนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5.2 ด้านปัญหา ระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ ผู้บริหารกับนักศึกษา และอาจารย์กับนักศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม

5.3 ด้านความต้องการ ระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ และผู้บริหารกับนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าการดำเนินงาน ปัญหา และความต้องการในการใช้ศูนย์วิทยบริการ สำหรับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก 1-2 โดยศึกษาในการดำเนินงาน ด้านปัญหา และด้านความต้องการ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการดำเนินงาน

1.1 ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของศูนย์วิทยบริการควรมีการส่งเสริม การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม แก่อาจารย์ และบุคลากรของศูนย์ เพราะว่าในปัจจุบันความ เจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว อาจารย์ผู้สอนและบุคลากรของศูนย์ ควรจะต้อง ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเครื่องมือและอุปกรณ์ และยังเป็นการพัฒนา ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา มาตรา 65 กล่าวว่าให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการ ศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มี คุณภาพและประสิทธิภาพ มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัย และพัฒนาการผลิต และการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการ ศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย มาตรา 68 ให้มี การระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการ ลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อการพัฒนาคนและสังคม และมาตรา 69 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการ วิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิต และการใช้

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เช่นเดียวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 ข้อ (2.1) ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการทดลองปฏิบัติจริงมากขึ้น โดยจัดให้มีการฝึกอบรมและการประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนและเป็นเครื่องมือกระจายข้อมูลและองค์ความรู้ของครู อาจารย์ ข้อ (2.2) สนับสนุนให้สถาบันที่ผลิตครู อาจารย์ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาร่วมมือกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ในการจัดฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อยกระดับความรู้และทักษะครู อาจารย์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถสอนและพัฒนาสื่อการสอนให้นักเรียนมีความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดและนำไปใช้ประกอบอาชีพได้มากขึ้น (3.5) ส่งเสริมให้ภาครัฐและเอกชนทำการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาการเรียนและการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจยุคใหม่และการพัฒนาเทคโนโลยีในอนาคตบนพื้นฐานการพึ่งตนเอง

1.2 อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า มีการมอบหมายงาน และกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในศูนย์วิทยบริการ เพราะบุคลากรในศูนย์วิทยบริการ ทำหน้าที่สนับสนุนในการดำเนินงาน กำหนดนโยบายโดยวางแผนการผลิต ส่งเสริมการใช้สื่อ การฝึกอบรมอำนวยความสะดวกในการให้บริการ ด้านการผลิตสื่อ การเลือกจัดหาสื่อวัสดุการศึกษา จัดระบบการเก็บรักษา สื่อทัศนูปกรณ์ การบริหารงานของศูนย์ ที่ให้บริการแก่ อาจารย์และนักศึกษา จัดหมวดหมู่และบรรณานุกรมของแหล่งสื่อการศึกษาที่มีอยู่ในศูนย์วิทยบริการ ให้บริการยืมสื่ออุปกรณ์การศึกษา ประสานงานกับแหล่งสื่อการศึกษาภายนอก คู่มือและซ่อมแซมเครื่องมือต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ เช่นเดียวกันกับ อำนวย เดชชัยศรี (2539, หน้า 5) กล่าวว่าไว้ว่า เพื่อที่จะให้งานศูนย์สื่อการศึกษา เป็นไปในทิศทางเดียวกันตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งจะต้องกำหนดหน้าที่ให้มีผู้รับผิดชอบ ดำเนินงานในรูปคณะกรรมการและคณะทำงาน เช่นเดียวกันกับ มิลเลอร์ (Miller, 1976, pp. 7-8 อ้างถึงใน สุธรรม บัวทอง, 2538, หน้า 23-24) กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ของศูนย์ มีความชำนาญ มีประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และมีวุฒิภาวะพอในการที่จะช่วยครู และนักเรียน มีทักษะ ความชำนาญ และความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนทั้งหมด มีความเข้าใจในการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งหลักการเรียนรู้ หัวหน้าศูนย์หรือผู้รับผิดชอบการบริหารและการดำเนินงานของศูนย์ เป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ ด้านบรรณารักษ์ และสื่อทัศนูปกรณ์เป็นอย่างดี มีประสบการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์สามารถให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ สื่อทัศนูปกรณ์ และสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เพื่อให้งานบริการของศูนย์ เป็นไปอย่างเป็นระบบและมี ประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ ทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ ด้านการติดต่อ

สอบถาม การให้บริการยืม การส่งคืน และการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ เจ้าหน้าที่เทคนิค ทำหน้าที่ในการบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือแก่ผู้ขอรับบริการสื่อโสตทัศนูปกรณ์ การผลิต การใช้ การบำรุงรักษา และการซ่อมแซมโสตทัศนูปกรณ์ประเภทต่าง ๆ ด้วยเจ้าหน้าที่เสมียนงาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับด้านการพิมพ์เอกสารต่าง ๆ หนังสือราชการเอกสารเวียน หนังสือแจ้งความ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับด้านการพิมพ์ พนักงานบริการ ทำหน้าที่ในการเคลื่อนย้าย และอำนวยความสะดวกในการบริการสื่อทัศนูปกรณ์ ไปบริการให้กับห้องเรียน และอาคารต่าง ๆ ที่มีผู้มาขอรับบริการ พนักงานทำความสะอาดทำหน้าที่ในการดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณอาณาเขตของศูนย์ทั้งหมด เช่นเดียวกันกับ สมาชิกสมาคมโสตทัศนศึกษา แห่งรัฐโอเรกอน (Oregon Audio – Visual Association) กล่าวว่า งานด้านบริหาร คือ การรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้บริการแก่คณะต่าง ๆ ควบคุมการบริหาร การดำเนินการ การเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ การรายงานและเก็บสถิติการใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาของอาจารย์และนักศึกษา งานด้านประชุมอบรม ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายโสตทัศนศึกษาของคณะต่าง ๆ ให้การอบรมแก่คณาจารย์ในการผลิตเครื่องช่วยสอนและความรู้แหล่งวิทยาการในชุมชนเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน งานด้านให้คำปรึกษาหารือ เป็นที่ปรึกษาของผู้บริหารในด้านการออกแบบอาคารใหม่ งานร่างหลักสูตร และการเลือกใช้โสตทัศนูปกรณ์ งานด้านเทคนิค ได้แก่ การบำรุงรักษา ซ่อมแซม ผลิต หรือแนะนำการผลิตวัสดุโสตทัศนศึกษา ตลอดจนฝึกครูและนักเรียนในการใช้เครื่องมือโสตทัศนศึกษา เช่นเดียวกันกับ เรวัต เปี่ยมระลึก (2523, หน้า 25-27) กล่าวว่า บุคลากรของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ควรประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร ฝ่ายบริการ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่วัสดุโสตทัศนศึกษา และเจ้าหน้าที่บริการโสตทัศนูปกรณ์ ฝ่ายผลิตประกอบด้วยช่างเทคนิค ช่างวาดเขียน ผู้บันทึกเสียง เช่นเดียวกันกับ จักรชาญศรี ชูศรี (2539, หน้า 133-136) กล่าวว่า บุคลากรของศูนย์ มีหัวหน้าศูนย์ สื่อการสอน ทำหน้าที่วางแผนและกำหนดนโยบาย ประสานงาน การดำเนินงานของศูนย์ ให้เป็นไปตามนโยบาย บรรณารักษ์ ดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ จัดหมวดหมู่หนังสือ นักวิชาการ สื่อโสตทัศน มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านโสตทัศนูปกรณ์ สื่อการศึกษา จัดหา ผลิต สั่งซื้อ จัดเก็บ จัดให้บริการ แนะนำความรู้ทางด้านการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ธุรการ ทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน รับเรื่องการขอใช้บริการ ติดตามและทวงถามผู้ที่ยืมสื่อ สั่งซื้อและจัดหา เจ้าหน้าที่ให้บริการด้านวัสดุและสื่อการศึกษา การให้ยืม จัดทำสถิติ รายงานการใช้อุปกรณ์ ดูแลสภาพของสื่อให้ใช้งานได้ เจ้าหน้าที่ให้บริการทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ ทำหน้าที่ ควบคุมการยืม การคืน บริการ ให้บริการด้านการผลิตสื่อต่าง ๆ เช่น การถ่ายภาพ บันทึกเทป แกะไขอุปกรณ์ที่ชำรุด เจ้าหน้าที่ด้านเทคนิค ทำหน้าที่บำรุงรักษา ซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ และเช่นเดียวกันกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 29 อ้างถึงใน อัจฉรวรรณ ศรีโกมุต, 2542, หน้า 99) กล่าวว่า

การบริหารของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จ จะต้องมีการวางแผน การมอบหมายงาน มีการสั่งการที่ดี และประสานงานให้ลุล่วง และมีการติดตามประเมินผล รายงานการปฏิบัติงาน ทุกขั้นตอนเป็นระยะ

1.3 นักศึกษา มีความเห็นว่า การยืม การคืน หนังสือ สะดวกและรวดเร็ว เพราะว่า ศูนย์วิทยบริการมีการบริหารจัดการ มีการวางแผนนโยบายและแนวทางในการดำเนินงาน รวมทั้งมีการกำหนดการยืม การคืน ที่ชัดเจน มีการจัดหมวดหมู่ที่ชัดเจน คั่นคว้าสะดวก จัดบุคลากรที่เหมาะสมกับงาน มีความรับผิดชอบ มีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่ง ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารจัดการ ของ กุลลิคและเออร์วิค (Gulick & Urwich, 1973, p. 17 อ้างถึงใน อุษา สุทธิเกียรติสุข, 2541, หน้า 14) กระบวนการบริหาร 7 ขั้นตอน มักเรียกการบริหารนี้ว่า POSDCoRB ซึ่งมีลำดับขั้นการบริหาร คือ ขั้นที่ 1. การวางแผน (Planning) เป็นการวางแผนนโยบายและแนวทางในการดำเนินงาน กำหนดแนวปฏิบัติ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน มีการศึกษาและวิจัย มากำหนดจุดมุ่งหมายของการวางแผน เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่ชัดเจน ป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานซ้ำซ้อน มีการประสานงานในหน่วยงาน เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงาน มีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ขั้นที่ 2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) เป็นการแบ่งหน่วยงานออกเป็นส่วยย่อย ๆ เพื่อแบ่งหน้าที่รับผิดชอบเป็นส่วน ๆ มีหลักในการจัด หน่วยงานคือ ศึกษาวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน วิเคราะห์งาน กำหนดขอบเขตการควบคุม มอบ อำนาจในการบริหาร และมีผังการบริหารที่ชัดเจน ขั้นที่ 3 การจัดตัวบุคลากร (Staffing) คือการจัด บุคคลให้เข้ากับงาน และมีปริมาณเพียงพอกับงาน ขั้นที่ 4 การอำนวยการ (Directing) เป็นการสั่ง การ ควบคุม การนิเทศ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน ขั้นที่ 5 (Co-Ordinating) คือการร่วมมือ ประสานงานให้ทุกหน่วยงานทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน ขั้นที่ 6 การรายงาน (Reporting) หมายถึงการรายงาน การประชาสัมพันธ์ ทั้งภายใน และภายนอกหน่วยงาน ขั้นที่ 7 (Budgeting) หมายถึงการจัดงบประมาณ จะต้องจัดให้ได้สัดส่วนที่สมดุลย์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุด เช่นเดียวกันกับ ชม ภูมิภาค (2520, หน้า 13) กล่าวว่า การจัดบุคลากรที่มีความ สามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสมลักษณะและคุณภาพของงาน ให้มีปริมาณเพียงพอที่จะปฏิบัติงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามแนวทางการปฏิบัติที่วางไว้

2. ด้านปัญหา

2.1 ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า งบประมาณในการจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อ โสตทัศนศึกษา เพียงพอกับความต้องการ เป็นปัญหา เพราะงบประมาณที่ได้มีจำนวนไม่เพียงพอ หนังสือและอุปกรณ์ด้านสื่อต่าง ๆ มีราคาแพง และยังล้าสมัยเร็ว เนื่องจากปัจจุบันความรู้ทางด้าน วิชาการมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว รวมทั้งสื่อต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ กล้องดิจิตอล นอกจากนี้

ยังขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลและซ่อมบำรุง งบประมาณที่จะนำมาใช้ในการซ่อมบำรุงรักษาไม่เพียงพอ อุปกรณ์ต่าง ๆ มีอายุการใช้ จึงจำเป็นต้องจัดหาเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอแก่ความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ อำนาจ เดชชัยศรี (2539, หน้า 1) กล่าวว่า สื่อการศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนสนใจที่จะค้นคว้า ทำทหาย แข่งกับเวลา กระตุ้นความคิด จินตนาการและสร้างสรรค์ชิ้นงานที่แท้จริง แต่ยังขาดปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถของบุคลากร สื่อ และงบประมาณ เช่นเดียวกันกับนพรัตน์ ชูใสว (2533) ทำการวิจัยเรื่องโครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษา สำหรับโรงเรียนราชวินิจบางแก้ว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ครูผู้สอน พบว่า สื่อทัศนูปกรณ์ สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษามีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก แต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ใช้ทั้งที่จำเป็น สื่อทัศนูปกรณ์มีจำกัด ขาดงบประมาณในการจัดหา สื่อทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และเช่นเดียวกันกับ ทรงชัย ลิ้มปฤถะ (2532) ทำการวิจัยเรื่องโครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาของสำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และครูด้านสื่อทัศนศึกษา พบว่า อาจารย์ส่วนมากเคยใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนบ้างเป็นบางครั้ง เนื่องจากไม่มีเวลาพอที่จะเตรียมอุปกรณ์การสอน และยังขาดงบประมาณในการดำเนินงานผลิตสื่อการสอน ผู้บริหาร ไม่ให้การสนับสนุน ขาดสถานที่เฉพาะสำหรับงานทางด้านสื่อการสอน และความสะดวกในการยืมสื่อการสอนจากหน่วยงานอื่น

2.2 อาจารย์ มีความเห็นว่า การให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ มีจำนวนเพียงพอแก่ความต้องการ เป็นปัญหา เพราะว่าศูนย์วิทยบริการเป็นแหล่งค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นศูนย์กลางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยสนับสนุนในการเรียนรู้และเผยแพร่ข่าวสาร การสืบค้นหนังสือในห้องสมุดโดยใช้คอมพิวเตอร์ยังมีไม่เพียงพอ ขาดอุปกรณ์ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดหาอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่มีราคาแพง การให้บริการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต ยังมีไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงสุดา แสงสุดา (2542, หน้า 132) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบศูนย์วิทยบริการของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอในภาคเหนือตอนบน พบว่า ต้องการให้ศูนย์มีบริการการยืม การคืน บริการสื่อการศึกษาที่ทันสมัย สืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ บริการสืบค้นข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต บริการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา รายการโทรทัศน์ระบบอื่น บริการเปิดเทป วิทยุทัศน์ บริการห้องสมุดเสียง และเป็นสถานที่ค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง และเช่นเดียวกันกับ วิจุณา ปาณปูลณัง (2540) พบว่า ศูนย์วิทยบริการควรมีการบริการด้านค้นหาข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์ สืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ค้นหาข้อมูลในซีดีรอม การบริการยืม การคืน ในศูนย์วิทยบริการและระหว่างศูนย์วิทยบริการ

2.3 นักศึกษา มีความคิดเห็นว่า เวลาในการเปิดและปิดให้บริการของศูนย์วิทยบริการตามเวลาราชการ และความสะดวก รวดเร็ว ในการยืม การคืน สื่อโสตทัศนวัสดุ เป็นปัญหา เพราะ การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ในระดับ ปวช.จัดการศึกษาตามโครงการเกษตรเพื่อชีวิต ซึ่งเป็นโครงการที่นักศึกษาเรียนฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่าย มีหอพักและอาหาร โดย นักศึกษาจะต้องอยู่หอพักทุกคน และจะต้องทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเกษตรในช่วงเช้าและเย็นทุกวัน ทำให้เวลาที่นักศึกษายกเข้าใช้บริการของศูนย์วิทยบริการน้อยลง หรือไม่ทันเวลาปิดของศูนย์วิทยบริการ ดังนั้นเพื่อให้การเรียน การศึกษาค้นคว้า การสืบค้นข้อมูล ของนักศึกษา ศูนย์วิทยบริการจึงควรเปิดให้บริการนอกเวลาราชการ หรือวันเสาร์ อาทิตย์ ซึ่งสอดคล้องกับ นัยนา นูรารักษ์ (2539 อ้างถึงใน ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ, 2543, หน้า 100-102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบนำเสนอการจัดศูนย์วิทยบริการทางการแพทย์ พบว่า เวลาเปิดที่เหมาะสมของศูนย์วิทยบริการทางการแพทย์ ที่เหมาะสม คือ 8.00-18.00 น. บางหน่วยงานเปิดตลอด 24 ชั่วโมง เช่น หน่วยศึกษาคด้วยตนเอง หน่วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่นเดียวกันกับ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526 อ้างถึงใน ดวงสุดา แสงสุดา, 2542, หน้า 17-18) กล่าวว่า รูปแบบศูนย์วิทยบริการ Gesche Learning Center ตั้งอยู่ที่เมือง San Francisco ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นศูนย์วิทยบริการแบบศูนย์รวมระหว่างงานห้องสมุดกับงานโสตทัศนศึกษา ให้บริการแก่ ครู นักเรียน และประชาชนทั่วไป ในการให้คำปรึกษาด้านการเรียนการสอน มีระบบการจัดเก็บ การผลิต และการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์ เวลาเปิดบริการของ Gesche Learning Center ให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ โดยเปิดบริการวันจันทร์ ถึง วันพฤหัสบดี เวลา 8.00 - 24.00 น. วันศุกร์ เวลา 8.00-20.00น. วันเสาร์ เวลา 10.00 – 20.00 น. และวันอาทิตย์ เวลา 12.00 – 24.00 น.

3. ด้านความต้องการ

3.1 ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า ห้องผลิตสื่อการสอน มีวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตเพียงพอ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เพราะในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้จัดบรรยายการศึกษาเรียนรู้ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดและมีทักษะกระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้น จึงต้องอาศัยสื่อการศึกษา และสนองความต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และช่วยให้ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรูปธรรม ศูนย์วิทยบริการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการสื่อการเรียนการสอน และเป็นแหล่งให้การฝึกอบรมด้านการผลิตสื่อ ในการผลิตสื่อต้องให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ ประหยัด จิระวรพงศ์ (2522, หน้า 36) กล่าวว่า หน้าที่ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้ความร่วมมือกับผู้สอนในการออกแบบระบบการเรียนการสอน ช่วยในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ให้ความสะดวกในการเรียนในระบบต่าง ๆ โดยใช้สื่อต่าง ๆ เข้าช่วย และเช่นเดียวกันกับ ไชยยศ

เรื่องสุวรรณ (2526, หน้า 64-65) กล่าวว่า ศูนย์บริการสื่อควรจัดให้มีการบริการ ให้ผู้ชำนาญการในการผลิตสื่อ วางแผนและกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกัน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ จัดตารางการใช้สื่อ ผลิตสื่อการสอนทุกประเภท และควรให้สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และหลักสูตร

3.2 อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภท วารสารวิชาการ วารสารทั่วไป นิตยสาร มีความต้องการอยู่ในระดับมาก รองลงมา หนังสือพิมพ์ และหนังสืออ้างอิง จะเห็นได้ว่าส่วนมากอาจารย์มีความต้องการด้านเอกสารมากกว่าด้านสื่อโสต ฯ อาจเป็นเพราะอาจารย์ส่วนใหญ่ทำงานมานาน ยังไม่ค่อยยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และยังมีพฤติกรรมการสอนแบบเก่า ๆ ถึงแม้ว่าอาจารย์มีความต้องการสื่อจากวารสารทางวิชาการ วารสารทั่วไป นิตยสาร อยู่ในระดับมาก ข้อมูลที่ได้ก็ยังทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (2538) ได้ให้ความหมายของ คำว่า สารนิเทศ โดยบัญญัติมาจาก คำว่า Information ในภาษาอังกฤษว่า หมายถึง ความรู้ ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ประสบการณ์ เรื่องราว ข้อมูล ข่าวสารที่ได้มีการจัดการตามหลักวิชาการ และบันทึกขึ้นเป็นศาสตร์ ทั้งในรูปธรรมและนามธรรม เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาบุคคลและสังคม และได้แบ่งประเภทของสารนิเทศในห้องสมุดออกเป็น 2 ประเภท โดยในประเภทวัสดุตีพิมพ์ ประเภทวารสาร (Periodical) ได้กล่าวไว้ว่า วารสารและนิตยสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกต่อเนื่องกันตามวาระที่กำหนดไว้มีทั้งรายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม โดยเสนอบทความที่ทันสมัย ทั้งสารคดี และบันเทิงคดี หนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นรายวัน เสนอข่าว ความเคลื่อนไหว บทความ บทวิจารณ์ทันเหตุการณ์ และเช่นเดียวกันกับ มานิตา ศรีสาคร (2525 อ้างถึงใน ดวงสุดา แสงสุดา, 2542, หน้า 131) พบว่า อาจารย์และนักศึกษาฝึกสอนเห็นความสำคัญและมีความต้องการใช้สื่อหนังสือหลักสูตรมากที่สุด และมีความต้องการสื่อประเภทนิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ เครื่องบันทึกเสียง

3.3 นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่ทันสมัย และเหมาะสมเพิ่มเติมอยู่เสมอ และให้มีการบริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตนอกเวลาราชการ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เพราะในปัจจุบันมีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าใช้ในการจัดการศึกษา เช่น ดาวเทียมสื่อสาร คอมพิวเตอร์ ใยแก้วนำแสง ซีดีรอม มัลติมีเดีย อินเทอร์เน็ต Computer Aided Instruction (CAI) การสืบค้นข้อมูลสามารถหาได้จากอินเทอร์เน็ต ได้ทั่วโลก ได้เนื้อหาที่ทันสมัย สะดวกรวดเร็ว และสามารถค้นหาหนังสือ ตำรา ต่าง ๆ ได้จากห้องสมุด จากฐานข้อมูล ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปยังแหล่งข้อมูล และในการเรียนปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนยังให้ศึกษาด้วยตนเอง และส่งงานอาจารย์ทางอินเทอร์เน็ต และยังยังสามารถหาความรู้ได้จาก Web Sites ต่าง ๆ สามารถเชื่อมโยงความรู้ไปยังแหล่งความรู้ อื่น ๆ ได้อีกมากมาย ซึ่งสอดคล้องกับ สุธรรม บัวทอง

(2538) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ โรงเรียนจำอาภาศ พบว่า ครู อาจารย์มีความเห็นว่าผู้บริหารควรมีความรู้ด้านบรรณารักษ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาการบริการสื่อ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ บริการด้านการใช้ การให้ยืม และการผลิต โดยให้ต้องการให้มีการตั้งอาคารขึ้นมาใหม่เป็นเอกเทศ และเปิดโอกาสให้บุคคลหน่วยงานอื่นใช้บริการได้ ผู้บริหารมีความเห็นด้วยว่าควรมีการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ ผู้บริหารศูนย์ต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยี มีบรรณารักษ์ประจำ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา งบประมาณควรได้รับมาจากกองทัพอากาศ ให้ศูนย์วิทยบริการขึ้นตรงต่อผู้บังคับการ โรงเรียนจำอาภาศ และจัดระบบการบริการสื่อและพัฒนาสื่อให้ทันสมัยตลอดเวลา จัดให้มีการบริการ การใช้ การยืม การผลิต การซ่อมบำรุง และการประเมินสื่อ เช่นเดียวกันกับ ประหยัด จิระวรพงศ์ (2522, หน้า 36) ได้กำหนดหน้าที่ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ไว้คือ เผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ และการใช้สื่อใหม่ ๆ ในระดับต่าง ๆ และสอดคล้องกับ ดวงสุดา แสงสุดา (2542, หน้า 31) การจัดสื่อประเภทต่าง ๆ ควรจัดให้ทันสมัยและเป็นสื่อที่ตรงกับความต้องการ และเช่นเดียวกันกับ ศูนย์วิทยบริการเมสเค (Matzke Resource Center, 1970, pp. 61-62 อ้างถึงใน สุธรรม บัวทอง, 2538, หน้า 14-15) พบว่า การจัดตั้งศูนย์เป็นการรวมหน่วยงานห้องสมุดและโสตทัศนศึกษาเข้าด้วยกัน โดยมีการจัดระบบและออกแบบระบบการบริการ การผลิต การจัดเก็บ การบำรุงรักษาซ่อมแซม ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอนทุกประเภท โดยแบ่งพื้นที่ภายในห้องออกเป็น ส่วน ๆ ตามความเหมาะสมกับขนาดและประโยชน์ในการใช้สอย ของหน่วยงาน ด้วยการพัฒนาปรับปรุงสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์เดิมที่มีอยู่และจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านบริการทางวิชาการของศูนย์วิทยบริการให้มีประสิทธิภาพ

4. เปรียบเทียบความแตกต่าง ความคิดเห็นของการดำเนินงาน ปัญหา และความต้องการในการใช้ศูนย์วิทยบริการ สำหรับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โดยผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นด้านการดำเนินงาน และด้านความต้องการ ในการใช้ศูนย์วิทยบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) แต่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นด้านปัญหา ไม่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้านการดำเนินงาน และด้านความต้องการ พบว่ามีความแตกต่างกัน ดังนี้คือ

ด้านการดำเนินงาน พบว่ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน 2 คู่ คือ คู่ที่ 1 ผู้บริหารกับนักศึกษา โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่ผู้บริหารกับนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นเพราะศูนย์วิทยบริการได้เปิดดำเนินการตามโครงการของพัฒนาหน่วยงาน ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยผู้บริหารมีหน้าที่ในการกำหนด

นโยบายในการดำเนินงานของศูนย์วิทยบริการ สนับสนุนส่งเสริมในการค้นคว้า การจัดกิจกรรมทางวิชาการวางแผนในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ กำหนดนโยบายในการให้บริการสื่อต่าง ๆ วางแผนการจัดบุคลากรและกำหนดหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน ตลอดจนจัดสรรงบประมาณสนับสนุน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของหน่วยงาน ส่วนนักศึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการให้บริการ และอาจเป็นเพราะด้านวัยและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน คู่ที่ 2 อาจารย์กับนักศึกษา โดยอาจารย์มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักศึกษามีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การที่อาจารย์กับนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นเพราะประสบการณ์ในการทำงาน และอายุที่แตกต่างกัน

ด้านความต้องการ พบว่ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน 2 คู่ คือ คู่ที่ 1 ผู้บริหารกับอาจารย์ โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจารย์มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกับอาจารย์ เป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ การจัดการ การดำเนินงานงบประมาณ ส่วนอาจารย์เป็นผู้ที่ให้บริการ ต้องการให้บริการที่สะดวกและรวดเร็ว มีวัสดุและอุปกรณ์เพียงพอแก่ความต้องการ และคู่ที่ 2 ผู้บริหารกับนักศึกษา มีความคิดเห็นที่เห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษามีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การที่นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้บริหาร เป็นเพราะนักศึกษาเป็นผู้ให้บริการเช่นเดียวกับอาจารย์ โดยนักศึกษาต้องการให้มีการจัดหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย เหมาะสมเพิ่มเติมอยู่เสมอ มีบริการข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต บริการยืม การคืนระหว่างศูนย์วิทยบริการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 มีการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์วิทยบริการ ทุกภาคเรียน หรือทุกปี
 - 1.2 ให้ครู อาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของศูนย์วิทยบริการ
 - 1.3 ปรับปรุงการบริการด้านอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
 - 1.4 สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของศูนย์วิทยบริการให้มากขึ้น
 - 1.5 จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพิ่มขึ้น
 - 1.6 ปรับปรุงเวลาในการเปิดและปิดในการบริการให้เหมาะสม
 - 1.7 ปรับปรุงห้องผลิตสื่อการสอน จัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเหมาะสม ในการผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ ให้เพียงพอ

1.8 ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ ทางด้านการเกษตร แก่นักศึกษา เกษตรกร และชุมชน

1.9 จัดหาวารสารวิชาการ หนังสือพิมพ์ และหนังสืออ้างอิง เพิ่มขึ้นให้เพียงพอ

1.10 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ให้ทันสมัยและเหมาะสม

1.11 การบริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต นอกเวลาราชการ

1.12 บริการการยืมและการคืน ระหว่างศูนย์วิทยบริการอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหา และความต้องการ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคอื่น

2.2 ศึกษาสภาพและปัญหาในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของศูนย์ วิทยบริการ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

2.3 ศึกษาสภาพและการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ในวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยี เช่น E-Learning การสอนทางไกล